

*ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร

วันเฉลิม สาชล^{1*} นวัตกรรม น้อยมณี² กัญกร เอี่ยมพญา³

¹นักศึกษาลัทธิสุตรศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

²ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

³อาจารย์หลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

*Corresponding author e-mail: mormo051243@gmail.com Tel. 0946872431

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างในวิจัย คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2568 ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตารางเครซี่และมอร์แกน จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีความเชื่อมั่น .95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก คือ ด้านทักษะเทคนิควิธี รองลงมา คือ ด้านทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ และด้านที่อยู่ในอันดับสุดท้าย คือ ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ส่วนการจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร; ผู้บริหารสถานศึกษา; สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

MANAGEMENT SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS BUENG KUM DISTRICT OFFICE BANGKOK METROPOLIS

Wanchaloem sachol¹, Niwat Noymanee², and Kanporn Aiempaya^{3*}

¹Graduate Student, Master of Education Program in Educational Administration, Bangkok Suvarnabhumi University.

² Program Director, Master of Education Program in Educational Administration, Bangkok Suvarnabhumi University.

³ Associate Professor, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University.

*Corresponding author e-mail: mormo051243@gmail.com Tel. 0946872431

ABSTRACT

The purposes of this study were (1) to study the management skills of administrative staff in educational institutions, and (2) to compare the management skills of administrative staff in educational institutions; Extract the management skills of administrative personnel of educational institutions; Classification based on gender, educational attainment, age, and years of professional experience. The sample consisted of 186 teachers under the Bueng Kum District Office, Bangkok, in the 2025 academic year, selected using the Krejcie and Morgan sample size determination table. The research instrument was a questionnaire on the management skills of school administrators, with a reliability coefficient of .95. The research instrument was a questionnaire on academic administration of school administrators with a reliability coefficient of .91. The statistics used for data analysis included percentages, arithmetic means, standard deviations, the t-test, and one-way ANOVA. The research findings revealed that: 1) Overall, all aspects were rated at a high level. When examined individually, the educational leaders' management skills were ranked by average scores as follows: first, techniques and methods; second, interpersonal skills; third, vision and conceptualization; and last, education and instruction. 2) A comparison of educational leaders' management skills, categorized by gender, age, and work experience, showed no statistically significant differences overall, which does not align with the research hypothesis. When categorized by educational level, significant differences were found at the .05 level, supporting the research hypothesis.

Keywords: Management skills; Educational institution administrator; Affiliated with the Bungkum District Office, Bangkok Metropolitan Administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติหลักในการปฏิรูปการศึกษาของชาติในหลายด้าน โดยเฉพาะในหมวด 9 ที่กล่าวถึงเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) และการศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาสังคมให้คนเป็นคนที่มีความรู้และมีคุณธรรม กล่าวคือ "การศึกษาคือเครื่องมือพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ทั้งสติปัญญาและจิตใจ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพและพึ่งพาอุปสรรคได้ พร้อมทั้งเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนความเจริญของประเทศในทุกมิติ ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนทุกวัย (กนกวรรณ ใจกล้า, 2564) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา โดยครอบคลุมทุกช่วงวัย ผ่านการปฏิรูประบบการเรียนรู้ใหม่ ปรับบทบาทครู และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถก้าวทันการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาคือกระบวนการหลักในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม เพื่อเป็นทรัพยากรทรงคุณค่าในการขับเคลื่อนประเทศ และสามารถปรับตัวดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง (กมล คล้า มณี, 2565) โดยทักษะ ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร มี 5 ทักษะ คือ ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษย์ และทักษะด้านการศึกษาและการสอน ซึ่งหากผู้บริหารสถานศึกษาขาดทักษะในการบริหารงานดังกล่าว จะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา (กนกวรรณ ใจกล้า, 2564)

บริบทของสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทสามัญศึกษาของกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การจัดทำและพัฒนาแผนการศึกษาของกรุงเทพมหานคร จัดการศึกษาในระบอบอย่างมีคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร มีจำนวน 8 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวนทั้งหมด 7,022 คน และมีครูผู้สอน จำนวน 356 คน (สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร , 2567) สำหรับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร นั้น พบว่า มีบางจุดที่ควรปรับปรุงและพัฒนา ในด้านการบริหารจัดการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้และความสามารถในการดำเนิน กิจกรรมการบริหารงานตามภารกิจหรือกิจกรรม ต่าง ๆ ของผู้บริหารอย่างเต็มศักยภาพ ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยอาศัยทรัพยากรบุคคล และกระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำเป็นต้องพัฒนาทักษะการบริหาร ในการใช้ความรู้ความสามารถเพื่อดำเนินกิจกรรมการปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามภารกิจ และตามกระบวนการบริหาร สามารถพัฒนาตนเองให้มีความชำนาญในการบริหารจัดการให้ถูกต้อง รวดเร็ว และก้าวทันยุคเทคโนโลยี เพื่อให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับใช้ ประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และสถานศึกษาในบริบทเดียวกัน สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุและประสบการณ์ในการทำงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

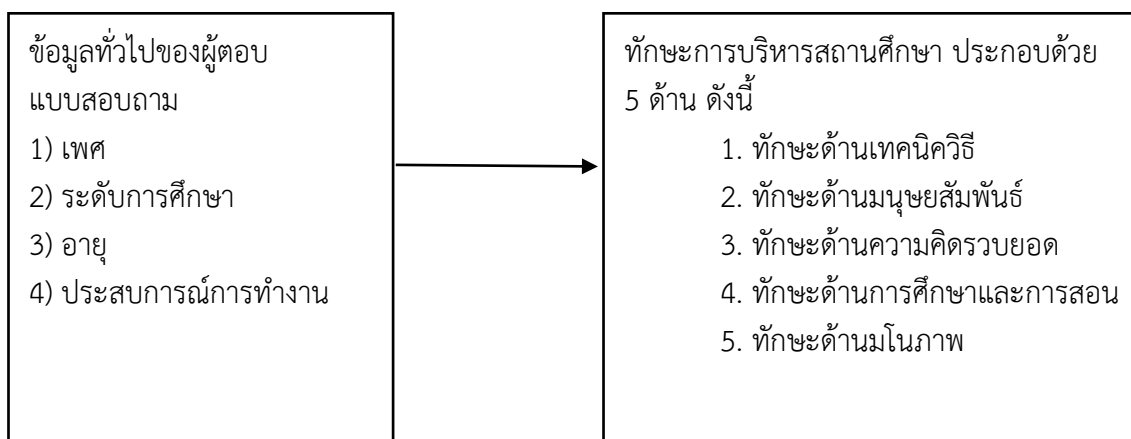
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ได้แก่ ครู สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2568 จำนวน 356 คน (สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร , 2567 : 8)
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2568 กำหนดตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน จำนวน 186 คน สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ
- 1.3 ระยะเวลาทำวิจัยครั้งนี้ ปีการศึกษา 2568

2. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์ทำงานลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ
ตอนที่ 2 บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert, 1967) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .95
- 3.2 การสร้างเครื่องมือวิจัย

3.2.1. หลักการแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับทักษะการบริหารของ
ผู้บริหารสถานศึกษา

3.2.2 กำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2.3 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1967 : 247) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2.4 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อคำแนะนำตรวจสอบความถูกต้อง
ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนดให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.2.5 ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษากำหนด 3 คน ตรวจสอบความ
เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

3.2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอน
จำนวน 30 คน มีลักษณะเดียวกับตัวอย่างแต่ไม่ใช่ตัวอย่าง หาค่าความเชื่อมั่นมาวิเคราะห์ วิธีของ Cronbach
โดยกำหนดหาความเชื่อมั่นไว้ที่ .70 ขึ้นไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ผู้วิจัยติดต่อคณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ขอหนังสือ
ขอความร่วมมือผู้อำนวยการโรงเรียน สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอเก็บข้อมูลจากครู

3.3.2 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองครบ 186 ชุด ใช้เวลาในการเก็บแบบสอบถาม ตั้งแต่
วันที่ 16 มิถุนายน 2568 ถึง วันที่ 31 สิงหาคม 2568

3.3.3 นำแบบสอบถามมาพิจารณา ตรวจสอบความสมบูรณ์การตอบแบบสอบถาม

3.4 จัดทำข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 นำคะแนนจัดพิมพ์ลงเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรม
สำเร็จรูป

3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่าง แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3.4.3 วิเคราะห์ข้อมูลทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับ
การศึกษา อายุ และประสบการณ์ทำงาน หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
แปลความหมายของคะแนนอยู่ในระดับใด โดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด

3.4.4 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา
โดยใช้การทดสอบค่าที อายุ และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้การสอบเป็นรายคู่

3.4.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติพื้นฐาน (Basic Statistics)

(1) ค่าร้อยละ (Percentage)

(2) ค่าเฉลี่ย (Mean)

(3) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

2) สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics)

(1) การทดสอบค่าที (t-test)

(2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

เมื่อพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงใช้การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Mothod)

ผลการวิจัย

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน อันดับแรก ได้แก่ ด้านทักษะเทคนิควิธี รองลงมา ได้แก่ ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์ อันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน

n = 186				
ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านทักษะเทคนิควิธี	4.47	.37	มาก	1
2. ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์	4.41	.39	มาก	2
3. ด้านทักษะความคิดรวบยอด	4.27	.35	มาก	4
4. ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน	4.26	.30	มาก	5
5. ด้านทักษะมโนภาพ	4.29	.38	มาก	3
รวม	4.34	.28	มาก	

จากตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = .41) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับอันดับแรก ได้แก่ ด้านทักษะเทคนิควิธี ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = .37) รองลงมา คือ ด้านทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = .39) และด้านที่อยู่ในอันดับสุดท้าย คือ ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = .30)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่มสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้าน

n = 186

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงาน เขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	(n = 102)		(n = 84)			
	$\overline{x}$	S.D.	$\overline{x}$	S.D.		
1. ด้านทักษะเทคนิควิธี	4.49	.38	4.44	.36	.893	.373
2. ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์	4.42	.42	4.41	.37	.169	.866
3. ด้านทักษะความคิดรวบยอด	4.31	.36	4.22	.32	1.872	.063
4. ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน	4.29	.31	4.22	.28	1.720	.087
5. ทักษะด้านมโนภาพ	4.36	.41	4.19	.32	3.201*	.002
รวม	4.38	.30	4.30	.24	2.007*	.046

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

n = 186

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร	เพศ				t	P
	ชาย		หญิง			
	(n = 54)		(n = 13)			
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>		
	x	S.D.	x	S.D.		
1. ด้านทักษะเทคนิควิธี	4.46	.42	4.48	.35	-.260	.795
2. ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์	4.33	.42	4.45	.38	-1.774	.078
3. ด้านทักษะความคิดรวบยอด	4.49	.38	4.18	.29	5.236*	.000
4. ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน	4.24	.29	4.27	.30	-.683	.495
5. ทักษะด้านมโนภาพ	4.30	.37	4.28	.39	.341	.733
รวม	4.36	.30	4.33	.27	.717	.474

* ≤ .05

จากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศโดยรวม พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

n = 186

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	P
1. ด้านทักษะเทคนิควิธี	ระหว่างกลุ่ม	.583	2	.292	2.099	.126
	ภายในกลุ่ม	25.423	183	.139		
	รวม	26.006	185			
2. ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	.085	2	.043	.267	.766
	ภายในกลุ่ม	29.240	183	.160		
	รวม	29.325	185			
3. ด้านทักษะความคิดรวบยอด	ระหว่างกลุ่ม	.062	2	.031	.245	.783
	ภายในกลุ่ม	22.951	183	.125		
	รวม	23.013	185			
4. ด้านทักษะทางการศึกษาและ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	.741	2	.370	4.173*	.017
	ภายในกลุ่ม	16.245	183	.089		
	รวม	16.986	185			
5. ทักษะด้านมโนภาพ	ระหว่างกลุ่ม	4.169	2	2.084	16.088*	.000
	ภายในกลุ่ม	23.709	183	.130		
	รวม	27.878	185			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.237	2	.119	1.486	.229
	ภายในกลุ่ม	14.613	183	.080		
	รวม	14.850	185			

* ≤ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้าน ทักษะทางการศึกษาและการสอนและทักษะด้านมโนภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพื่อให้ทราบว่ามียาคุใดบ้างแตกต่างกัน จึงนำไปหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD (Least significant difference) ดังตารางที่ 3.4 และตารางที่ 3.5

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัด กรุงเทพมหานครด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

n = 186

ด้านทักษะทาง การศึกษาและการสอน	— x	ต่ำกว่า 30 ปี 4.27	30 – 40 ปี 4.32	41 ปีขึ้นไป 4.17
ต่ำกว่า 30 ปี	4.27	-	-.043	.102
30 – 40 ปี	4.32	.043	-	.146*
41 ปีขึ้นไป	4.17	-.102	-.146*	-

* $\leq .05$

จากตารางที่ 5 แสดงว่าครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานครด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน แตกต่างจากครูที่มีอายุ 30 – 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานครด้านทักษะทางการศึกษาและการสอนต่ำกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และมีอายุ 30 – 40 ปี

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานครทักษะด้านมโนภาพจำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

n = 186				
ทักษะด้านมโนภาพ	$\bar{x}$	ต่ำกว่า 30 ปี	30 – 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
		4.52	4.15	4.27
ต่ำกว่า 30 ปี	4.52	-	.373*	.250*
30 – 40 ปี	4.15	-.373*	-	-.123
41 ปีขึ้นไป	4.27	-.250*	.123	-

* $\leq .05$

จากตารางที่ 6 แสดงว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานครด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน แตกต่างจากครูที่มีอายุ 30 – 40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปีมีค่าเฉลี่ยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานครด้านทักษะทางการศึกษาและการสอนสูงกว่าครูที่มีอายุ 30 – 40 ปี และมีอายุ 41 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานครจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน

n = 186						
ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	P
1. ด้านทักษะเทคนิควิธี	ระหว่างกลุ่ม	.350	2	.175	1.248	.289
	ภายในกลุ่ม	25.656	183	.140		
	รวม	26.006	185			
2. ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	.353	2	.177	1.116	.330
	ภายในกลุ่ม	28.972	183	.158		
	รวม	29.325	185			
3. ด้านทักษะความคิดรวบยอด	ระหว่างกลุ่ม	.399	2	.199	1.613	.202
	ภายในกลุ่ม	22.614	183	.124		
	รวม	23.013	185			
4. ด้านทักษะทางการศึกษาและ การสอน	ระหว่างกลุ่ม	.235	2	.117	1.283	.280
	ภายในกลุ่ม	16.751	183	.092		
	รวม	16.986	185			

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	P
5. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	9.905	2	4.952	50.422*	.000
	ภายในกลุ่ม	17.974	183	.098		
	รวม	27.878	185			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.269	2	.134	1.685	.188
	ภายในกลุ่ม	14.582	183	.080		
	รวม	14.850	185			

จากตารางที่ 7 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต บึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพื่อให้ทราบว่ามีรายคูใดบ้าง แตกต่างกัน จึงนำไปหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD (Least significant difference) ดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัด กรุงเทพมหานคร ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน เป็นรายคู่

n = 186				
ด้านทักษะ มนุษยสัมพันธ์	$\bar{x}$	น้อยกว่า 10 ปี	ระหว่าง 10 – 15 ปี 3.96	มากกว่า 15 ปีขึ้นไป 4.36
น้อยกว่า 10 ปี	4.52	-	.558*	.160*
ระหว่าง 10 – 15 ปี	3.96		-	-.397*
มากกว่า 15 ปีขึ้นไป	4.36			-

*P < .05

จากตารางที่ 8 แสดงว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 10 – 15 ปีมีทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 10-15 ปี มีค่าเฉลี่ยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัด กรุงเทพมหานคร ต่ำกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี และมากกว่า 15 ปีขึ้นไป

อภิปรายผล

1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานครด้านทักษะเทคนิควิธี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้กระบวนการ เทคนิค และวิธีการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการบริหารงานภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการศึกษานานทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับ

ระบบงานโรงเรียน สามารถนำประสบการณ์ มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนางานอย่างเหมาะสม ได้รับการอบรมและพัฒนาวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งหน่วยงานเขตพื้นที่ยังมีนโยบายสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคนิควิธีการบริหาร เช่น การวางแผน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การประเมินผล และการจัดการข้อมูล ทำให้ผู้บริหารมีทักษะที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการบริหารงานมากขึ้นโรงเรียนในเขตเมืองอย่างเขตบึงกุ่มมีความพร้อมด้านเทคโนโลยี ทำให้ผู้บริหารสามารถใช้โปรแกรมระบบออนไลน์ และฐานข้อมูลต่าง ๆ ช่วยจัดการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560 : 39) กล่าวว่า ทักษะทางด้านเทคนิค เป็นความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับวิธีการกระบวนการดำเนินงานและเทคนิคต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม รวมถึงความสามารถในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของชานนท์ วรรณ (2563 : 45) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ทักษะการบริหารด้านเทคนิควิธีโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านทักษะมนุษยสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างความร่วมมือ การสื่อสาร และความสัมพันธ์ที่ดีกับครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีบุคลิกภาพและทัศนคติที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้บริหารจำนวนมากมีความสุภาพ ใส่ใจ รับฟังความคิดเห็น และให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งผลให้บุคลากรเกิดความไว้วางใจและพร้อมให้ความร่วมมือ มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษามาเป็นเวลานาน การทำงานร่วมกับครู นักเรียน และผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร การประนีประนอม และการจัดการความขัดแย้งได้ดีขึ้น ดังที่ อนุจิรา ปันโย (2565 : 54) ได้กล่าวว่า ทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานกับคน จึงต้องมีวิธีการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ร่วมงาน ประสานความร่วมมือระดมทรัพยากรมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีทัศนคติที่ดี ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศการทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ มีการยอมรับนับถือให้เกียรติซึ่งกันและกัน หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส มีอัธยาศัยดีแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เหมาะสม ตามรูปแบบวัฒนธรรมและค่านิยม พูดชัดเจนให้ความเข้าใจ มารยาทในสังคม มีการวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ควบคุมอารมณ์ได้ดี ประสานงานกับหน่วยงาน และบุคคลอื่นได้ ทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น มีความเมตตา ปรารถนาให้ผู้อื่นมีสุข มีการจัดงานให้มีการพบปะสังสรรค์ นอกเวลางานสามารถสร้างเครือข่ายภายนอกสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรารณา แชนอก (2566 : 126) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 พบว่าด้านมนุษยสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านทักษะความคิดรวบยอด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหาร มีความสามารถในการมองภาพรวมขององค์กร การวิเคราะห์ปัญหาเชิงระบบ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล อีกทั้งผู้บริหารส่วนใหญ่ผ่านการทำงานในหลายบทบาท มาก่อน ทำให้มีความเข้าใจโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการต่าง ๆ ของโรงเรียน ส่งผลให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลหลายด้านและมองเห็นภาพรวมได้ชัดเจน ผู้บริหารได้รับการพัฒนาด้านการบริหารอย่างต่อเนื่อง เขตพื้นที่บึงกุ่มมักจัดอบรมการวางแผน การคิดวิเคราะห์ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการประเมินผล ซึ่งช่วยยกระดับทักษะความคิดรวบยอดของผู้บริหารให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ดังที่ ศรีนทิพย์ ธนะวดี (2562 : 29) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นการแสดงออกถึงความสามารถในการมองเห็นภาพรวมขององค์การ ว่าแต่ละ

ส่วนมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกส่งผลกระทบต่อองค์การอย่างไร ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการบริหารองค์การได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี ณ นครพนม (2563 : 51) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในจังหวัดราชบุรี พบว่า ทักษะการบริหารด้านความคิดรวบยอดโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหาร มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการด้านวิชาการอย่างเหมาะสม และสามารถนำหลักการทางการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีพื้นฐานความรู้ด้านการจัดการศึกษาและการสอนอย่างรอบด้าน ผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ครูมาก่อน ส่งผลให้มีความเข้าใจในหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และกระบวนการวัดผลประเมินผลเป็นอย่างดี จึงสามารถกำกับ ติดตาม และนิเทศงานวิชาการได้อย่างเป็นระบบ เขตพื้นที่การศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารด้านวิชาการ การจัดอบรมและพัฒนาตามหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารมีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา การประกันคุณภาพภายใน และแนวทางพัฒนาการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่ อนุจิรา ปันโย (2565 : 54) กล่าวว่า ทักษะการศึกษาและการสอน เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในฐานะผู้นำทางการศึกษา ซึ่งจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจการสอนและการเรียน จะต้องเป็นผู้มีความรู้และทัศนคติที่ดีในการวัดผล การนิเทศ ติดตามการเรียนการสอนของครูในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ สนับสนุนการผลิตและติดตามการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน พัฒนาครูให้สามารถทำผลงานทางวิชาการ เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และยังส่งเสริมการจัดห้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ มีการวิเคราะห์และกำหนดทรัพยากรที่จะส่งผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้กลยุทธ์เทคนิคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิตา พลายแก้ว (2563 : 51) ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารด้านการศึกษาและการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานครด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการมองภาพรวมขององค์กร เข้าใจความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา รวมทั้งสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ วางแผน และกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารยังสามารถเชื่อมโยงนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดไปสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ผ่านการอบรม พัฒนา และมีประสบการณ์ในการบริหารงานมาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถคาดการณ์ปัญหา อุปสรรค และโอกาสในการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคตได้ดี ส่งผลให้ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าผู้บริหารที่มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์สูงจะสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ดูบริณ (อนุจิรา ปันโย, 2565) กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นความสามารถในการมองภาพรวม รวมไปถึงความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหล่านั้นว่าสัมพันธ์กันอย่างไรและเมื่อเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นจะส่งผลกระทบอย่างไรบ้างอีกทั้งยังเป็นการสร้าง

ความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจกับ อุตสาหกรรม ชุมชน การเมือง สังคม และภาวะทางเศรษฐกิจทางด้านมโนภาพ เป็นทักษะที่สำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง เนื่องด้วยหน้าที่ที่จะต้องติดต่อประสานงานกับสังคมภายนอก

ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิตา พลายแก้ว (2563) ได้ทำการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารด้านการศึกษาและการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา อายุและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษา เรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านทักษะทางการศึกษาและการสอนค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำข้อมูลที่ได้จากการสรุปรายงานผลด้านทักษะทางการศึกษาและการสอนทั้งด้านปริมาณและคุณภาพไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียน

1.2. จากผลศึกษา เรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านทักษะความคิดรวบยอดค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 2 รองจากสุดท้าย ผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินผลด้านทักษะความคิดรวบยอดมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมากที่สุด เช่น ความคิดรวบยอดจากครู นักเรียน และผู้ปกครอง เป็นต้น

1.3 จากผลศึกษา เรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าทักษะด้านมโนภาพค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 3 รองจากด้านทักษะความคิดรวบยอดผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะทางด้านมโนภาพมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงาน เขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบทักษะบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษารูปแบบระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

2.3 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้น และสามารถใช้ศักยภาพที่ได้รับการพัฒนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างมีคุณภาพ

องค์ความรู้ใหม่

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมระดับมากทุกด้านพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เทคนิควิธี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ มนุษยสัมพันธ์ และอันดับสุดท้าย คือ ทางการศึกษาและการสอน เปรียบเทียบทักษะการบริหารจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเข้าใจทักษะการบริหารได้อย่างเหมาะสม ยกเว้นการเปรียบเทียบทักษะการบริหารจำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ระดับสะท้อนให้เห็นว่าระดับการศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการสร้างความแตกต่างด้านสมรรถนะการบริหาร โดยการศึกษาชั้นสูงช่วยเสริมสร้างทักษะเชิงแนวคิดและกระบวนการตัดสินใจที่เป็นระบบ ซึ่งส่งผลให้ผู้บริหารมีขีดความสามารถในการจัดการสถานศึกษาที่โดดเด่นและแตกต่างกันตามพื้นฐานความรู้ทางวิชาการที่ได้รับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคตควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นเพื่อยกระดับทรรคนะเชิงการจัดการ ในขณะเดียวกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการบูรณาการทักษะด้านการศึกษาและการสอนเข้ากับการจัดการบริหารจัดการให้มากขึ้น เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างความเป็น "นักจัดการองค์กร" และ "ผู้นำทางวิชาการ" อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างยั่งยืนและมีเสถียรภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ใจกล้า. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเครือข่ายท่าตูม 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. *วารสารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 4(3), 69–80.
- กมล คล้ามณี. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. *วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร*, 7(1), 64–76.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2562*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชานนท์ วรรณ. (2563). แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 14(1), 45–56.
- ชนิตา พลายแก้ว. (2563). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ปรารณา แชนอก. (2566). *การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 1 (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศรินทิพย์ ธนะวดี. (2562). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร. (2567). *รายงานผลการพัฒนาตนเองประจำปี 2567*. สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580)*. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.

- อนุจิรา ปันโย. (2565). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อัญชลี ณ นครพนม. (2564). ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 22(1), 51–63.
- Bass, B. M., & Avolio, B. J. (1994). Transformation leadership and organizational culture. *Public Administration Quarterly*, 17(1), 112–122.
- Likert, R. (1967). *A technique for the measurement of attitudes*. Rand McNally.